

NOTAT

DATO: 28. februar 2023
kbj/CEL

Vedr.: Spørgsmål til ministeren om lovforslag

I det følgende er der forslag til opklarende spørgsmål til ministeren. Lovforslag til revision af den økonomiske regulering af vandsektoren modarbejder desværre vandsektorlovens bestemmelser samt beskrivelsen af det i lovprogrammet.

Lovejer har ikke haft et ønske om at udregne konsekvenser af lovforslaget, hvorfor det er vanskeligt for politikerne at træffe beslutninger om det på et oplyst grundlag.

DANVA har foretaget konsekvensberegninger på baggrund af rapport fra incentive. De viser f.eks., at omkostningsdækningen ikke er reel, fordi den kun kan opnås under forudsætning af, at vandselskaberne tvinges til høj gældsætning ved at lånefinansiere mindst 70 procent. I 2050 vil gælden i sektoren på den baggrund være 200-300 mia. kr. (svarende til 40 pct. af statsgælden), som er en regning, kommende familier og virksomheder skal overtage og betale.

Politisk behandling:

Der har været en tidlig orientering af forligskredsen i 2021, men der har på intet tidspunkt været en politisk drøftelse af det eksisterende lovforslag og principperne for effektiviseringskrav.

Spm. til ministeren:

**Hvordan vil ministeren sikre en tilbundsående drøftelse af visionerne med vandsektoren og om lovforslaget kan realisere dem?*

Omkostningsdækning:

Incentive konkluderer, at lovforslaget vil give en "hensigtsmæssig" omkostningsdækning. Men det er under forudsætning af, at vandsektoren lånefinansierer for op mod 200-300 mia. kr. i 2050.

Spm. til ministeren:

**Forslaget vil gældsætte vandkunderne for det, der svarer til 10-12 gange vandsektorens årlige omsætning. Hvor meget højere bliver vandprisen for den fremtidige generation af familier og virksomheder, når gælden skal indfries?*

Spm. til ministeren:

**Det lovkrævede Kontaktudvalget har været inddraget meget sent sidste sommer, men kun sporadisk og efter anke fra branchen. Der er ikke nye møder i kalenderen med Kontaktsudvalget, hvordan vil ministeren sikre den inddragelse?*

Drøftelse af effektiviseringskrav:

Det er tvivlsomt, om det vil være muligt at tage en tilbundsående drøftelse af principperne for fastlæggelsen af det generelle effektiviseringskrav, som er helt centralt. Hofor og Aarhus Vand må pga. af kravene standse deres investeringer til henholdsvis hovedstadens klimatilpasning og Østjyllands fremtidige rensesanlæg.

Spm. til ministeren:

**Hvordan vil ministeren sikre, at forligskredsen får en tilbundsående drøftelse af principperne for fastsættelse af det generelle effektiviseringskrav, som det er meningen med forligsaftalen i 2020?*

Spm. til ministeren:

Hvordan vil ministeren sikre, at lovforslaget sikrer vandselskaberne reel omkostningsdækning og mulighed for at investere i f.eks. klimatilpasning?

Gældsætning af vandsektoren:

Forrentningsrammen i lovforslaget er fejlkonstrueret. Det er hverken nødvendigt eller hensigtsmæssigt aktivt at anspore til ekstra gældsætning, når vandselskaberne er på vej ind i en stor investeringspukkel. Beregninger viser, at Incentive i rapporten om omkostningsdækning antager en gældsætning på op imod 200-300 milliarder kr. i 2050.

Spm. til ministeren:

**Hvordan sikrer ministeren, at forretningsrammen kan gøre det muligt for vandselskaberne at investere med omkostningsdækning uden at gældsætte vandkunderne for 200-300 mia. kr.?*

Spm. til ministeren:

**Hvordan sikrer ministeren, at forligskredsen bliver bekendt med de økonomiske konsekvenser af lovforslaget?*

Det generelle effektiviseringskrav:

Effektiviseringskrav stilles på omkostninger til bl.a. nye investeringer, som selskaberne ikke kan effektivisere. Det er en ulogisk og uhensigtsmæssig model. Hofor og Aarhus Vand har meldt ud, at de derfor ikke kan investere i henholdsvis klimatilpasning og fremtidens rensesanlæg.

Spm. til ministeren:

**Vil man regulere vandselskaberne, som det sker med el-netselskaber, hvor man løser problemet ved at stille et generelt effektiviseringskrav til alle omkostninger, men efterfølgende korrigerer kravet for omkostninger, man ikke kan effektivisere i den kommende reguleringsperiode?*

Forbrugerbeskyttelsesmekanisme:

Denne del ligger udenfor aftalerne og medfører overflytning af beslutningskompetencer fra bestyrelser til tilsynet, øget administration og afhængig af den konkrete implementering risiko for, at de omfattede selskaber (op imod 30 pct. af dem) ikke får hævet omkostningsrammen. Hvis ikke de omfattede selskaber får hævet rammen, vil det medføre lav omkostningsdækning og ramme økonomien i de pågældende selskaber hårdt. Pressede selskaber vil få meget svært ved at gennemføre eksempelvis klimatilpasningsinvesteringer.

Spm. til ministeren:

**Hvorfor skal man flytte beslutningskompetence om investeringer fra vandselskaberne til regulator?*

Spm. til ministeren:

**Hvorfor skal vandselskabers ledelser og bestyrelser i vandselskaber kunne straffes hårdere end i andre forsyningsgrene. Modellen kendes fra banker?*

Incentive-rapport:

Rapporten konkluderer, at lovforslaget vil give en "hensigtsmæssig" omkostningsdækning, men det er under forudsætning af, at vandselskaberne lånefinansierer 70 pct.

Rapporten bygger imidlertid på en række urealistiske antagelser, eksempelvis:

- at priserne på investeringer falder med mindst 55% over de næste 45 år
- at man allerede i dag kan bygge til priser langt under de ingeniørvurderede priser osv.

Vigtige forhold som effekten af forbrugerbeskyttelsesmekanismen behandles ikke, og der er udeladt beskrivelser af den forudsatte gældsætning, samt konsekvenserne af lav omkostningsdækning.

Analyseejere har ikke ønsket at få udregnet de økonomiske konsekvenser af lovforslaget for ikke at "forvirre" ordførerne. Beregninger udarbejdet for DANVA viser, at Incentive i rapporten antager en gældsætning på op imod 200-300 milliarder kr. i 2050.

Spm. til ministeren:

**Hvorfor har man ikke udregnet de økonomiske konsekvenser af lovforslaget, før det skal behandles?*

Principper for effektiviseringskrav:

Det generelle effektiviseringskrav har stor betydning for omkostningsdækningen på nye investeringer, som eksempelvis klimatilpasning, fordi man skal spare på omkostninger, som selskaberne ikke kan effektivisere. Når først en investering er gennemført og anlægget er bygget, kan man ikke efterfølgende effektivisere på det investerede beløb. Det er en ulogisk og u hensigtsmæssig model.

Hofor og Aarhus Vand har meldt ud, at de ikke kan investere i henholdsvis klimatilpasning og fremtidens rensesanlæg. Det vil få konsekvenser for indbyggere og havmiljø.

DANVA foreslår, at man ligesom i reguleringen af el-netselskaber stiller et generelt effektiviseringskrav til alle omkostninger, men efterfølgende korrigerer kravet for omkostninger, man ikke kan effektivisere i den kommende reguleringsperiode. Forslaget kan uddybes.

Spm. til ministeren:

**Hvordan vil ministeren løse problemet med at regulere vandselskabernes effektiviseringskrav, som det sker med el-netselskaber?*

